

UDDANNELSESPLAN

FOR

DUELIGHEDSPRØVE I SEJLADS (Handelsskibe)

Version 2

Dato: 1. oktober 2008

1. Formål

Formålet med denne uddannelsesplan er at fastlægge Søfartsstyrelsens prøvekrav ved erhvervelse af "Duelighedsbevis i sejlads".

2. Anvendelse/omfang

Uddannelsesplanen anvendes på maritime uddannelsesinstitutioner, der af Søfartsstyrelsen er godkendt til at afholde duelighedsprøve i sejlads.

3. Grundlag og referencer

1. Lov om skibes besætning, lov nr. 15 af 13. januar 1997.
2. Søfartsstyrelsens bekendtgørelse nr. 770 af 5. juli 2006 om godkendelse og kvalitetssikring m.v. af maritime uddannelser.
3. Søfartsstyrelsens bekendtgørelse nr. 473 af 29. maj 2006 om kvalifikationskrav til søfarende og fiskere og om sønæringsbeviser.
4. Søfartsstyrelsens bekendtgørelse nr. 184 af 26. marts 1999 om duelighedsprøver m.v.

4. Generelle bestemmelser

4.1 Til "Duelighedsprøve i sejlads" skal prøveaflæggeren ved en teoriprøve demonstrere nødvendigt kendskab til følgende emner:

- a) Søvejsregler
- b) Navigation
- c) Behandling af farligt gods
- d) Forebyggelse af brand og betjening af brandbekæmpelsesmidler
- e) Skibes stabilitet
- f) Søsikkerhed
- g) Beskyttelse af havmiljøet
- h) Mindre skibes maskineri

4.2 Vedkommende skal endvidere være orienteret om indholdet af bilag 1 til Søfartsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1758 af 22. december 2006 om vagthold i skibe.

4.3 Personer, der har gennemført grundmodul for skibsassistenter, skibsassistentkursus for personer med svendebrev eller erhvervsfiskeriets grundkursus (Blåt bevis), forudsættes at

være blevet overhørt i de under d), f), og h) nævnte emner i forbindelse med evaluering af den pågældende uddannelse.

4.4 Prøven er vederlagsfri.

4.5 Dokumentation for bestået prøve udstedes af den skole eller person, for hvem prøven er aflagt.

4.6 Det påhviler den, for hvem duelighedsprøven aflægges, at indsende en fortegnelse over beståede prøver til Søfartsstyrelsen umiddelbart efter en prøves afholdelse.

5. Forudsætninger

5.1 For at kunne indstille sig til duelighedsprøve i sejlads skal vedkommende opfylde det til erhvervelse af duelighedsbevis i sejlads foreskrevne fartstidskrav. Kravet er at vedkommende

1. har gennemført grundmodul for skibsassistenter eller skibsassistentkursus for personer med svendebrev og derefter erhvervet 3 måneders fartstid som skibsassistent i søgående handelsskibe med en bruttotonnage på 20 eller derover, eller
2. har erhvervet 36 måneders dækstjeneste i søgående handelsskibe med en bruttotonnage på 20 eller derover inden 1. februar 2002.¹

5.2 Endvidere skal vedkommende være i besiddelse af gyldigt vagtholdsbevis.

5.3 Særligt vedr. omskolingsprogram for fiskere, som ønsker at erhverve duelighedsprøve i sejlads (handelsskibe):

Vedr. optagelseskrav på omskolingsprogrammet henvises til den særlige vejledning på området, som kan rekvireres på www.fuldskrue.info.

Fiskere, som er i besiddelse af gyldigt bevis som bedstemand i fiskeskibe og fiskere, hvis duelighedsprøve i sejlads (handelsskibe) er over 5 år gammel, og som har gjort tjeneste som navigatør i mindst 1 år inden for de forudgående 5 år eller i mindst 3 måneder inden for de sidste 6 måneder, skal gennem en operationel test demonstrere nødvendigt kendskab til:

- a) Søvejsregler herunder ansvar og vagthold
- c) Behandling af farligt gods
- e) Skibes stabilitet
- g) Beskyttelse af havmiljøet

¹ Den 1. februar 2002 trådte STCW 78 med senere ændringer (STCW 95) i kraft over hele verden. Det betyder, at det efter denne dato ikke er muligt at gøre dækstjeneste på danske eller udenlandske skibe uden at være uddannet i henhold til STCW-kodens afsnit A-VI/1, paragraf 2, om "Basic Training".

Hvis den søfarende ikke har gennemført grundmodul for skibsassistenter eller skibsassistentkursus for personer med svendebrev, er det kun muligt at gøre dækstjeneste som ubefaren matros på danske skibe efter den 1. februar 2002, såfremt man som minimum er i besiddelse af et bevis for gennemført "Basic Training" og har 12 måneders dækstjeneste **før** påmønstring som ubefaren matros på danske skibe. Den samlede fartstid på 36 måneder kan derfor efter den 1. februar 2002 kun være opnået ved først at have erhvervet "Basic Training", efterfulgt af 12 måneders dækstjeneste i udenlandske skibe og herefter 24 måneders dækstjeneste i danske/udenlandske skibe.

Øvrige fiskere skal generhverve duelighedsprøve i sejlads (handelsskibe).

Dokumentation for bestået prøve må først udstedes af den skole eller person, for hvem prøven er aflagt, når prøveaf læggeren har dokumenteret, at den i henhold til bekendtgørelse om kvalifikationskrav til søfarende og fiskere og om sønæringsbeviser krævede fartstid er opfyldt.

6. Målbeskrivelse

Prøven skal dokumentere, at prøveaf læggeren har opnået færdigheder, så vedkommende kan agere som vagthavende navigatør om bord i mindre handelsskibe.

a) Søvejsregler

Prøveaf læggeren skal demonstrere kendskab til indholdet af de internationale søvejsregler, således at vedkommende kan redegøre for:

1. betydningen af, at der til enhver tid holdes behørigt udkig og for, hvorledes det ved gentagne pejlinger kan afgøres, om der er fare for sammenstød, hvis begge skibe holder kurs og fart,
2. forholdsregler under sejlads under nedsat sigtbarhed,
3. betydningen og brugen af foreskrevne lys- og lydsignaler,
4. betydningen og brugen af de i de internationale reglers tillæg IV omhandlede nødsignaler, og ud fra ”modelsituationer”,
5. kunne identificere forskellige kategorier af skibe på grundlag af viste skibsllys og dagsignaler,
6. kunne afgøre, hvilket af to skibe, der skal gå af vejen, når der er konstateret fare for sammenstød, og hvorledes eget skib skal forholde sig, også under hensyn til reglerne 2, 9 og 10.

Vedkommende skal endvidere være klar over, at der kan være foreskrevet særlige besejlingsregler for specielle farvandsområder, og hvor oplysninger om sådanne særlige regler kan indhentes.

b) Navigation

Prøveaf læggeren skal demonstrere kendskab til:

1. kompassets inddeling efter 360° systemet samt de 8 hovedstreger,
2. begreberne styret og beholden kurs og årsagerne til en eventuel forskel i disse retninger,
3. retningsangivelser ved retvisende, misvisende og devierende vinkler,
4. sammenhængen mellem tid, fart og distance,
5. begreberne sejl. og beh. fart og distancer,
6. brugen af lod og log,
7. søkortets indhold og brug,
8. farvandsafmærkningen efter IALA-System A,
9. føring af bestik,
10. stedlinjebegrebet og brugen af de terrestriske stedlinjer ved mærke og pejling,
11. stedsbestemmelse ved to samtidige stedlinjer,
12. anvendelse af fyrilinjer og mærker til kontrol af deviationen på enkelt kurs,
13. stedsbestemmelse ved GPS.

c) Transport af farligt gods

Prøveaflevereren skal være orienteret om IMDG koden, herunder reglerne for klassificering, mærkning, stuvning og transport af farligt gods.

d) Forebyggelse af brand og betjening af brandbekæmpelsesmidler

Prøveaflevereren skal kunne redegøre for principper og for forebyggelse af brand, herunder

1. brandteori,
2. slukningsteori,
3. brandbekæmpelsesmidler og deres anvendelse,
4. eftersyn af transportable slukkere,
5. brandfare ved de tekniske installationer om bord,
6. flaskegasanlæg og -beholdere.

e) Mindre skibes stabilitet

Prøveaflevereren skal være orienteret om betydningen af beliggenheden af skibets tyngdepunkt for skibets stabilitet samt indflydelsen herpå af skibets fribord og væsker i tanke, herunder

1. deplacement og opdrift,
2. stabilitetsmoment,
3. stabiliteten under forskellige forhold,
4. flydende vægte, og
5. stabiliteten ved store krængninger.

f) Søsikkerhed

Prøveaflevereren skal være orienteret om søsikkerhed generelt, herunder om

1. årsager til ulykker, såsom mand over bord, kæntringer, grundstødninger, kollisioner, brand og ulykker på grund af dårligt vejr,
2. forholdsregler, der skal forhindre, at søulykker indtræffer,
3. forholdsregler, der skal begrænse følgerne af en søulykke, der trods alle forsigtighedsregler alligevel er indtruffet.

Prøveaflevereren skal endvidere kunne redegøre for

1. det danske søredningssystem,
2. brug af personligt redningsudstyr samt af en oppustelig redningsflåde,
3. redningsselelsens brug ved redning fra helikopter,
4. forholdsregler mod og behandling af kuldeskader.

g) Beskyttelse af havmiljøet

Prøveaflevereren skal være orienteret om reglerne for undgåelse af forurening af havmiljøet, herunder

1. lov om beskyttelse af havmiljøet,
2. MARPOL og olieudtømning,
3. affaldshåndtering.

h) Mindre skibes maskineri

Prøveaflevereren skal være orienteret om mindre skibes maskineri og herunder kunne

1. udpege dele, der indgår i brændstofs-systemet,
2. udpege dele, der indgår i smøresystemet,
3. udpege dele, der indgår i kølesystemet,
4. beskrive forholdsregler før start og efter standsning af motoren,
5. redegøre for vigtigheden af kontrollen med temperaturer, smøroleolie og brændstof.

7. Bedømmelse

7.1 Krav til prøveafleggerens viden, forståelse og færdigheder skal være i overensstemmelse med de under målbeskrivelsen i uddannelsesplanen beskrevne rammer.

7.2 Bedømmelsen skal gennemføres i henhold til Søfartsstyrelsens gældende bestemmelser, jf. bekendtgørelse om prøveafholdelse og bedømmelse af deltagere ved de maritime uddannelser.